

אוצרות חיים

לעילוי נשמת מו"ר הרה"ג ר' חיים הכהן צוק"ל

צאת השבת	ר"ת
20:20	21:16
20:18	21:13
20:29	20:58

הדלקת נרות	ירושלים
19:29	19:29
19:26	תל אביב
19:15	צפת

פרשת בהעלותך

גליון 27 י"ט סיון תשע"ב

יאמר: הנני נוסע בע"ה, ובדעתי לחנות במקום פלוני בעזרתו יתברך אם ירצה, וכשבא למקום החניה יחזור ויתן שבח ויאמר "בע"ה באתי הנה, ובדעתי לנסוע לזמן פלוני א"ה, נמצא שם שמים שגור בפיו, בכל פעולותיו כמו שכתוב "בכל דרכיך דעהו והוא יישר אורחותיך". (מעניות הנצח)

"וְהָאֱסֵפְסָף אֲשֶׁר בְּקִרְבּוֹ הִתְאַוּוּ תְּאוֹהֵ" (יא,ד)

יש לדקדק שהרי היה צריך להיות כתוב בפסוק התאוה בשר. ממתי אדם מתאוה לתאוה? ונראה לפרש דהנה דרך העולם שאין אדם מתאוה אלא למה שענינו רואות על דרך עין רואה ולב חומד, וכן באכילה כאשר יראה נגד עיניו בשר או פירות חשובים וכיוצא יתאוה לאכול מהם, אבל במן גם שהיו טועמים בוכל מיני פירות ובשר ודגים וכיוצא בכל זאת לא היה להם שום תאוה בשום דבר כיון שלא היו רואים דבר. וזהו התאוה תאוה שנתאוו שתהיה להם תאוה. וזה שאמר הפסוק "בלתי אל המן עינינו" שהרי היו רואים רק מן מבקר עד ערב. (שיירי מנחה למוה"ר רחמים חי חיותה הכהן צ"ל)

"וַיַּחַר אֶף ה' מְאֹד וַיַּעֲבִינֵי מִשְׁחַת רַע" (יא,י)

"ויחר אף ה' מאוד" למה? מפני ש"בעיני משה רע", שלא לימד משה בפעם הזאת, זכויות וסניגוריא על ישראל כדרכו בקודש תמיד, והרי הקב"ה משתוקק תמיד לשמוע המלצות טובות וסניגוריא על ישראל על כן כעס הקב"ה. (ר' לוי יצחק מברדיצוב)

"...מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְטַהַרְתָּ אֹתָם וְכֹה תַעֲשֶׂה" (ח,ו-ז)
המילים "בני ישראל וטהרת אותם וכה" ס"ת תהלים לרמז כי הוא מסוגל לטהרה (בכור יעקב)

"בְּהֶעֱלִיתְךָ אֶת הַנְּרוֹת ... וַיֵּאִירוּ שְׁבַעַת הַנְּרוֹת" (ח,ב)

אדם העולה במעלות רוחניות עושה זאת בעיקר בגלל שלושה דברים המתחילים באות מ':
א. מתוך שהוא מאמין שרק כך מקיים הוא את רצון הבורא ורק כך יגדל אושרו הפנימי האמיתי.
ב. הוא בודאי עושה זאת במאמץ ניכר מצידו כי הלא כל עליה במדרגות או בהר דורשת מאמץ ניכר. ולהבדיל בודאי כך הוא בעליה רוחנית.
ג. תוך כדי שהוא עולה הוא בעצם גם מתעלה שהרי לא משנה כמה עולה האדם ברור שהוא לא נשאר למטה! זה אולי מה שניתן לרמוז בפסוק: "בהעלותך את הנרות". הלא "נר ה' נשמת אדם", וכשאתה מעלה את נרך - היא נשמתך ע"י התעלות בתורה ומצוות, או אז "איירו שבעת הנרות". שבעת הנרות הם הרמז לנשמתך שתאיר ותתעלה מעצמה - כי "נר מצוה ותורה אור". (אורחות חיים למוה"ר חיים כהן צ"ל)
"וְהָאִישׁ אֲשֶׁר הוּא טָהוֹר וַבְּדַרְךָ לֹא יִהְיֶה וְחָדַל לַעֲשׂוֹת הַפְּסָח" (ט,יג)

ממה שאמר הפסוק "והאיש אשר הוא טהור ובדרך לא היה" משמע שמי שרגיל להיות בדרכים בדרך כלל איננו יכול להשמר בטהרה, כי ברגע שיוצאים לחוץ אז בהכרח שהאורה הגשמית משפיעה על האדם. (לבוש יוסף)

"עַל פִּי ה' יַחֲנוּ וְעַל פִּי ה' יִסְעוּ" (ט,ט)

יש רמז מוסר כאן - אומר השל"ה הקדוש כ-י בכל פעולה שאדם עושה יאמר: "אם ירצה השם" או "בעזרת השם". למשל, בלכתו בדרך,

ובחרת בחיים

שנים רבות אני עובד כנהג ברכבת ולא קרה מעולם שאמרו לי תודה

"נסעים אֶנְחֵנוּ" (י, כט)

חבריו של נהג־רכבת באחד מקווי התחבורה של הרכבות בארץ, הבחינו לפתע שהאיש מתקרב ליהדות. ולא ידעו את הסיבה לכך. ואכן, הנהג המשמש מזה עשרות שנים כנהג ברכבת, השלים את חזרתו בתשובה, ואז כינס את חבריו וסיפר להם מה הביא אותו לכך.

בבוקר אחד לאחר שהובלתי את הנוסעים למחוז חפצם, והתכוננתי לרדת מהקטר ולעשות הפוגה קלה, אני רואה יהודי חרדי שירד מאחד הקרונות המרוחקים מן הקטר, מתקדם לעברי.

הוא סימן לי שאמתין רגע, ומשהתקרב אליי, אמר לי רק מילה אחת: 'תודה'.

הדבר הזה ריגש אותי עד מאוד. אני משמש כנהג מזה שנים רבות, ועוד לא קרה מעולם שאחד הנוסעים שהסעתי, לא חשב שגם אני טורח וקם מוקדם בבוקר, ומשאיר בביתי משפחה וילדים, על מנת לקחת את הנוסעים למחוז חפצם. למרות שכמובן אני עושה זאת כדי לקבל משכורת, אבל אחרי הכל החרדי הזה חידש לי שבעצם אני עושה לו טובה גדולה...

הנהג הוסיף שממראה פניו של היהודי אפשר היה להרגיש שהוא אכן אמר את ה'תודה' מכל הלב. ואז אמרתי לעצמי: אם זה מה שתורת ישראל מעניקה לאדם, אני רוצה ללמוד תורה!

לא יאומן. מילה אחת, רק אחת, ואיזו השפעה! לדורי דורות!

והדבר אקטואלי עבור כל אחד ואחד מאתנו, גם אם אינו נוסע ברכבת ישראל... גם לפני שיורדים מהאוטובוס אפשר לומר תודה לנהג, וגם למנקה הרחובות החולף ליד ביתנו ומטאטא בידו, אפשר להודות מכל הלב. התוצאות עשויות להיות מרחיקות לכת.

כיצד קורה שהשקע החשמלי פולט חום וקור גם יחד? - שאל הרב מפונוביז' בהגיעו לצפת

"וּבְנֵהוּ יֵאמֶר" (י, לו)

הרב מפונוביז' נחלש פעם מאוד, ובפקודת הרופאים עזב את בני ברק ועלה לצפת. בני משפחתו רצו שבהגיעו לעיר הקודש בגליל, יירגע קמעה, ויוכל לנוח מעט בשלווה. ולכן ביקשו להסתיר את עובדת בואו לצפת.

ברם, כמה אישי חינוך ידעו על כך, נכנסו אליו בהסתר, וגילו את אוזנו בעובדה המצערת שהחינוך החרדי בעיר לוקה בחסר. היה זה לפני שנים רבות, כאשר הציבור הצפתי היה בעל פנים אחרות מזה של ימינו, וכל ילדי העיר למדו בבתי ספר מעורבים, בנים ובנות יחד.

די היה בהודעה זו כדי להזניק את הגאון זצ"ל לפעילות 'סביב השעון', כדי לשכנע את כל הגורמים לייסד בתי ספר חרדיים. באותו רגע הסתיימה המנוחה שלו, והוא זינק כנשון-נחש, ופתח בסדרת פעילויות נמרצת בקרב כל אנשי החינוך בעיר. יום אחד כינס את בני הציבור הדתי, ולאחר דרשה נוקבת שנמשכה כמה שעות, אמר:

'ברצוני להציג בפניכם שאלה; בדירה שבה אני שוהה בעירכם, יש מקרר ותנור חימום המחוברים אל שקע חשמלי אחד. והנה, ממכשיר אחד נפלט חום רב, והמכשיר השני גורם לקירור ולהקפאת מוצרי המזון המאוחסנים בו. אינני מבין, האם החשמל מחמם או מקרר? על כרחנו נמצאנו למדים, זעק הגאון מפונוביז', שהחשמל הוא כח חזק מאוד, והשאלה היא מי מתחבר אליו...

כך גם בענין החינוך, הרעים הרב בקולו. התורה היא כח אדיר, רק תלוי מי מתחבר אליה, וכיצד הוא מתחבר אליה. אפשר ללמד את ילדי הכיתה את מקצוע התנ"ך באופן כזה שכל החומר הלימודי יישאר קפוא וצונן, אבל אפשר לחבר אליו את החינוך החרדי, ואז לחמם את האוירה, ולהכניס בה אש קודש'.

(עלינו לשבח)

חכמת חיים

החינוך הוא מה שזוכרים אחרי ששוכחים מה שלומדים

חיים כהלכה

"הַבֶּשֶׂר עֹודֵנוּ בֵּין שְׁנֵיהֶם" (יא, לג)

למדנו בגמרא במסכת חולין (ק"ה). אמר רב חסדא אכל בשר אסור לאכול גבינה, גבינה מותר לאכול בשר אמר ליה רב אחא בר יוסף לרב חסדא בשר שבין השינים מהו (מה הדין לגבי הבשר שנתפס בשיניים אחרי שעברו שש שעות?) קרי עליה (קרא רב חסדא על רב אחא בר יוסף את הפסוק) (במדבר יא, לג) "הבשר עודנו בין שיניהם". ומשמע מהפסוק שהתורה החשיבה את הבשר שבין השיניים לבשר ממש ולכן אם נתפס בין השיניים בשר גם לאחר שש שעות אסור לאכול מאכלי חלב בלי שינקה את שיניו.

- ובהקשר לפסוק נכתוב מקצת הלכות דין אכילת גבינה אחר בשר (מספר ילקוט יוסף סימן פ"ט) האוכל בשר לא יאכל אחריו גבינה או מאכלי חלב עד שישהה שש שעות. והדין כן גם אחר בשר חיה ועוף שהם מדרבנן.
- יש אומרים דמה שהצריכו להמתין שש שעות בין בשר לגבינה הוא משום חשש לבשר שבין השיניים. ויש אומרים שהוא מפני שטבע הבשר למשוך טעם (בפה) עד שש שעות, ואז נראה כאוכל בשר וחלב יחד. ויש כמה נפקא מינה בהלכה בין הטעמים הנזכרים, ולדינא אנו תופסים להחמיר כב' הטעמים.
- הלועס בשר (כגון לתינוק כדי שיהיה נוח לו לאכול את חתיכת הבשר), אף על פי שלא בלע ממנו צריך להמתין שש שעות כדי לאכול מאכלי חלב.
- מי שבלע בשר, אף שלא לעסו צריך להמתין שש שעות למאכלי חלב.
- אם נכנס בשר בין השיניים ומיד לאחר האכילה הוציא משם, אעפ"כ צריך להמתין שש שעות.
- אף אם עברו שש שעות ומצא בשר בין השיניים, צריך להסירו קודם שאוכל מאכלי חלב. (אך אין לו לבלוע הבשר). ולכן מי שיש לו נקבים בשיניו, או שהם שבורות ופרודות ורגילות היא להיכנס שם בשר, יחצוץ את שיניו היטב. ואמנם בסתמא (כשאין רגילות תמידית להיות בשר בין שיניו) אינו צריך לבדוק בין השיניים אחר שש שעות.
- מי שיש לו בפיו פלאטה או גשר ליישור השיניים, מותר לו לאכול גבינה אחר אכילת בשר, וכל שכן אחר אכילת תבשיל של בשר, לאחר ששהה שש שעות, ואין צריך להסיר הפלאטה מהשיניים. אך ינקה היטב בין השיניים
- הטועם בשר בלשונו ופלט מיד, אינו צריך להמתין שש שעות לכולי עלמא. ולכן אותם הטועמים את הרוטב של התבשיל בערב שבת, מותר להם לאכול אחר כך מאכלי חלב. וכן אם הכניס חתיכת בשר לתוך פיו, ותיכף הוציאו שלם, אינו צריך להמתין. ומיהו אם אוכל מיד גבינה (או ההיפך) צריך להדיח את הפה ולקנחו.

תולדות חיים

שביבי אור מחייו של מוה"ר ר' חיים הכהן זצוק"ל

ספרים

ספרים נראים לרובינו כתחליף המושלם ביותר לכל מכשירי האלקטרוניקה הקיימים בשוק. הקריאה היא דוקא התפתחות מצוינת לילד - אבל גם בספרים קיימת בעיה. שכן קורה לעיתים שמה שהסופר החליט לקשקש מהמקלדת שלו - ממש לא מתאים לחינוך ליראת שמים. תיאורים לא ראויים, מילים שאינן יפות, ועוד... דברים שרק קורא נבון יכול לחוש, בעוד שילד רק קולט דברים לתת מודע עד שהדברים מחלחלים פנימה, כשביחד מחליקים תכנים שליליים לתוך הראש. בל נשכח שוועדות לביקורת ספרים עדין לא היו אז, ולא היתה לזה כלל מודעות.

הרב לא חס על זמנו. הוא השתדל שכל ספר שנכנס לבית הוא בעצמו יעבור עליו קודם! וכך כשילדיו היו מביאים ספר חדש מהחנות או מספריית ביה"ס, היו לפתע מגלים שהוא נעלם. וכששאלו "איפה הספר?" התשובה שקבלו היתה: "אבא קורא בו". אם הרב ראה שהספר לא מתאים הוא היה אומר להחזירו. למרות שהרב היה עסוק וכמעט ולא היה לו זמן הוא ידע שכדאי לעבור על ספר שלם כי לעיתים רב הנזק על התועלת מהספר.

צדיקים במיתתן קרויים חיים

ר' אליהו בכור חזן - כ"ב סיון

כחכם באשי הראשון בטריפולי עד שנת ה'תרמ"ח. פעל לחיזוק חינוך ילדי הקהילה וללימוד עברית, איטלקית, חשבון וכדו' בנוסף לשיעורי הקודש למרות התנגדותם של אחדים מאנשי הקהילה. אסר הכנסת ארונו של נפטר לבית הכנסת בעת ההספד וכן אסר על בעל לשאת אישה נוספת על אשתו באם לא נולדו להם ילדים במשך 10 שנים. בשנת ה'תרמ"ח הגיע למצרים וכיהן כרבה של קהילת אלכסנדריה, התכתב עם רבנים מארצות המזרח והמערב ובשנת ה'תרס"ג פעל לכינון כנס גדולי הדור בקראקא אליו הוזמנו מאות רבנים לדיון ומציאת פתרון יסודי לבעיות הכלל-עולמיות בעקבות ההתפתחות הטכנולוגית המואצת והשפעת התרבות האירופאית על חיי הקהילות היהודיות אך בלחץ המתנגדים הכנס בוטל. מספריו: אסיפת דינים. זכרון ירושלים - מחזה. ישמח לב. נוה שלום. תעלומות לב - שו"ת. במוצ"ש שנת ה'תרס"ח השיב את נשמתו ליוצרה.

ר' אליהו נולד באיזמיר (טורקיה) בשנת ה'תר"ח לערך. בגיל 7 עלה עם סבו לארץ ישראל והתגורר עמו בירושלים. בגיל 17 מונה לסופר ומזכיר בית הדין הספרדי בירושלים ולאחר שהוסמך לרבנות נשא לאישה את בתו של ר' ישעיה ברדיכי וניהן כאב בית הדין בירושלים. למד איטלקית, עברית, ערבית וצרפתית היה בקי בש"ס ובפוסקים, בחוכמות שונות ובספרות החדשה ובשנת ה'תר"ל יצא כשד"ר לאירופה המערבית על מנת לגייס כספים עבור יהודי ירושלים. בשנת ה'תרל"ב יצא כשד"ר למדינות צפון אפריקה, במהלך שהותו במרוקו חיבר את השיר 'אוחיל יום יום אשתאה' בשבחה של העיר ירושלים אשר בנוי באותה מתכונת שירו של ר' דוד חסין המדבר בשבחה של העיר טבריה. לאחר ביקורו בטוניס ובאלג'יריה פנתה אליו קהילת טריפולי בבקשה לכהן כרבם במקום ר' אברהם חיים אדאדי שנפטר. ר' אליהו שב לירושלים לסיים את תפקידו ובשנת ה'תרל"ד החל לכהן

עצות לחיים

לדיח נעים בארון - שמים
בשקית נילון חד פעמית
קדם גוף נעים ואת השקית
בתוך שקית אורגנזה יפה.

המזנון להקדיש את הזמן
לז'ן / ארפואת / אהבה וכו'
יפנה לישראל 052-7459826

שמחת חיים

משרת ישראל, ה-FBI, והק.ג.ב. פושים תחרות
מי לוכד ראשון פול בתוך יער.
ה-FBI מפזרים אווירים בכל היער, ואחרי
סבויים חוזרים עם פול.
הק.ג.ב. שולחים סוכני חרש בכל היער, ואחרי
סבויים חוזרים עם פול.
משרת ישראל חוזרים אחרי 3 שקיות עם חתול.
שאלו אותם "מה זה?" הם עונים- הוא הודע
שהוא פול...

יש לכם בדיחה? עצה? רעיון כל שהוא לשיפור העלון?
צרו איתנו קשר rabihaime@gmail.com

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה לכתובת: rabihaime@gmail.com